

| Jurisprudentie

Werkgeversaansprakelijkheid voor seksueel wangedrag op de werkvloer? (p.18-25)

- 1 Zie E.H. Damen & R. Schepers, 'Gordijnen dicht en de deur op slot': een jaar #MeToo in het arbeidsrecht, AR 2019/2 en daarin besproken uitspraken.
- 2 Hoge Raad 11 maart 2005, ECLI:NL:HR:2005:AR6657.
- 3 HR 11-11-2011, ECLI:NL:HR:2011:BR5223
- 4 Zie E.H. Damen & R. Schepers, 'Gordijnen dicht en de deur op slot': een jaar #MeToo in het arbeidsrecht, AR 2019/2 en daar besproken uitspraken.
- 5 Rechtbank Amsterdam 24 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1776, RAR 2021/103.
- 6 Dat op de werkgever een plicht kan rusten om onderzoek te doen naar seksuele intimidatie, bleek eerder uit Kantonrechter Maastricht 12 juli 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:6664 en Kantonrechter Utrecht 27 juni 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:2885. Ook is al eerder geoordeeld dat onvoldoende onderzoek kan leiden tot de conclusie dat sprake is van ernstig verwijtbaar handelen van de werkgever, zie Kantonrechter Alkmaar 31 oktober 2017, ECLI:NL:RBNHO:2017:9753.
- 7 Gerechtshof Amsterdam 16 maart 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:755.
- 8 Zie bijv. Hoge Raad 6 april 2018 ECLI:NL:HR:2018:536
- 9 Hoge Raad 7 juni 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1721 en Hoge Raad 7 juni 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1717.
- 10 Gerechtshof Amsterdam 16 maart 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:755.
- 11 Zie bijv. Hoge Raad 14 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1345
- 12 Vgl. Hoge Raad 9 november 2001, ECLI:NL:HR:2001:AD3985
- 13 Hoge Raad 30 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ6020; zie ook PG boek 6 blz. 714
- 14 Zie ook A-G Spier, 3.9.1 van zijn conclusie bij HR 30 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ6020.
- 15 Hof Amsterdam 11 augustus 2015, ECLI:NL:GHAMS:2015:3301
- 16 Zie voor een aardige categorisering van de diverse fouten en art. 6:170 BW U.B. Miranda, 'Vaststelling van het functionele verband bij opzettelijk onrechtmatig gedrag: een heikele taak van de rechter', SR 2007, 21.

| Jurisprudentie

Het vereiste van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld (p.26-31)

- 1 HR 9 mei 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF4606.
- 2 HR 29 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1519 (Blauw oog)
- 3 HR 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793 (EBI)
- 4 HR 9 juli 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO7721 (Oudejaarsrelen), HR 18 maart 2005, ECLI:NL:HR:2005:AR5213, (Wrongful life).
- 5 HR 22 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5356 (Taxibus)
- 6 HR 29 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:1024.
- 7 HR 29 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:1024, m.nt. Lindenberg.
- 8 Conclusie A-G Hofstee 3 november 2021, ECLI:NL:PHR:2021:1029.
- 9 HR 12 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:904.
- 10 HR 29 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:1024, m.nt. Lindenberg, L. Kock, 'Geestelijk letsel naar objectieve maatstaven, een in de psychiatrie erkend ziektebeeld is niet vereist, TVP 2021, afl. 4, p. 115-121.
- 11 HR 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793 (Overzichtsarrest).
- 12 O.a. Rb. Rotterdam 24 mei 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:4283, Rb. Midden-Nederland 3 juli 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:2520, Rb. Amsterdam 23 december 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:6643.
- 13 HR 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1947.
- 14 Hof Den Haag 17 december 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:2423.
- 15 Hoge Raad 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1947.
- 16 Conclusie A-G Hofstee 3 november 2021, ECLI:NL:PHR:2021:1029.
- 17 HR 9 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI8583 (Vilt).
- 18 Conclusie A-G's Spronken en Lindenberg 22 februari 2022, ECLI:NL:PHR:2022:166.

| Opinie

Vergoeding van kosten van ongereguleerde belangenbehartigers (p.32-35)

- 1 Hoge Raad 28 januari 2022, ECLI:NL:HR:2022:81
- 2 In PPS-Bulletin 2021/3 pleitte mijn kantoorgenoot mr. Chr. H. van Dijk ervoor om het beroep van belangenbehartiger te beschermen; zie Chr. H. van Dijk, De ramp na de ramp die te vermijden valt, PPS-Bulletin 2021/3.
- 3 Zie bijv. <https://www.letselschade.nu/verzekeraars/unive-gaat-bgk-tarieven-differentieren-op-basis-van-kwaliteit/>.
- 4 Zie bijv. Rechtbank Rotterdam 20 maart 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:2346, 5,6; Rechtbank Midden-Nederland 25 maart 2020, ECLI:RBMNE:2020:1205, r.o. 2,22; Rechtbank Oost-Brabant 16 maart 2020, ECLI:NL:RBOBR:2020:1553, r.o. 3,20; Rechtbank Midden-Nederland 22 januari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:706, r.o. 2,46; Rechtbank Gelderland 30 januari 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:1341, r.o. 4,11; Rechtbank Noord-Nederland 5 juli 2021, ECLI:NL:RBNNE:2021:2730, r.o. 4,10 tot en met 4,12; Rechtbank Midden-Nederland d.d. 17 maart 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:2414.

| Jurisprudentie

"De Waarheid" (p.36-43)

- 1 Titel IX Meineed, Titel X Valsheid in muntspeciën en munt- en bankbiljetten, Titel XI Valsheid in zegels en merken, Titel XII Valsheid met geschriften, gegevens en biometrische kenmerken.
- 2 Deze op de herstellfunctie van het hoger beroep gebaseerde stelling heeft vaak wel succes. Voor een voorbeeld met zeer verstrekkende consequenties uit de personenschadepraktijk, zie HR 17 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:273, NJ 2017/115 (Poolmolen).
- 3 ECLI:NL:GHAMS:2015:85
- 4 Cursivering van mij, RM.
- 5 Voorstanders van de op maat afgestemde genuanceerde benadering zijn bijvoorbeeld Chr. Van Dijk en M.J.F. Hiel, in AV&S 2017-12, "Wat voor sancties passen bij de frauderende claimant"
- 6 Privacybescherming op grond van de AVG en de Grondwet en bijvoorbeeld de eisen uit hoofde van de Gedragscode Persoonlijk Onderzoek brengen hier – terecht - drempels aan.

Jurisprudentie De Wet Affectieschade – hoe staat het ermee? (p.46-53)

- 1 Hoge Raad 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793, rechtsoverweging 2.4.6.
- 2 Verbond van Verzekeraars, Circulaire MSS-2018-11, 13 april 2018 / <https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/verbond-blij-met-nieuwe-wet-affectieschade>
- 3 Dit is geen uitputtend overzicht sinds de inwerking-treding, maar een verwijzing naar enkele recente (2021 en 2022) uitspraken die belangrijk en interessant zijn. Ik verwijs voor andere overzichten van uitspraken graag naar: A.M. Overheul, 'Vergoeding van shockschade sinds de invoering van de Wet affectieschade', TVP 2021/1 & C. van der Roest & J.G. Keijzer, 'De wet affectieschade in de praktijk', TVP 2020/2.
- 4 Wanneer sprake is van een misdrijf is het bedrag in alle gevallen € 2.500,- hoger.
- 5 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 16.
- 6 Hierbij ga ik er vanuit dat sprake is van aansprakelijkheid van een derde, uiteraard is dit hoe dan ook de eerste hobbel die genomen moet worden.
- 7 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 12.
- 8 Guides to the Evaluation of Permanent Impairment van de American Medical Association (AMA Guides).
- 9 De wetgever noemt (Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 13)
 - ernstige karakter- en gedragsveranderingen;
 - het algeheel verlies van het vermogen tot spreken;
 - ernstige afasie;
 - ernstige aantastingen van de geheugenfunctie;
 - ernstig of algeheel functieverlies van zintuigen;
 - een ernstige verstoring van de mogelijkheid om lichamelijk contact te hebben (zoals bij derdegraads brandwonden over een groot deel van het lichaamsoppervlak of ernstige verlittekening van grote delen van in dit verband belangrijke delen van het lichaam, zoals het gelaat en de hals);
 - gevallen waarin het slachtoffer door het gebeuren volledig of nagenoeg volledig afhankelijk wordt van zodanig intensieve hulp en zorg dat de mogelijkheid van het onderhouden van een privéleven ernstig wordt verstoord; en tot slot
 - zeer ernstig en blijvend medisch objectiveerbaar psychisch letsel.
- 10 Hoge Raad, 30 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1750, r.o. 2.4.
- 11 Rechtbank Rotterdam, 24 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1352
- 12 Rechtbank Rotterdam, 17 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1177, r.o. 7.4.
- 13 Zie bijvoorbeeld: Rechtbank Overijssel, 21 januari 2022, ECLI:NL:RBOVE:2022:158, r.o. 8.4 & Rechtbank Midden-Nederland, 11 januari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:42 r.o. 11.2.3, & Rechtbank Den Haag, 22 oktober 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:11497, r.o. 7.4.
- 14 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 13.
- 15 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 15.
- 16 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 15.
- 17 Gerechtshof Amsterdam, 14 februari 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:331
- 18 Gerechtshof 's-Hertogenbosch 28 september 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:2934 & Gerechtshof Amsterdam 8 juli 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:2001 & Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 26 maart 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:2890.
- 19 Rechtbank Amsterdam, 17 februari 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:615 & Rechtbank Rotterdam, 16 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1284 & Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 21 januari 2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:216 & Rechtbank Rotterdam, 20 januari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:300 & Rechtbank Overijssel, 23 december 2021, ECLI:NL:RBOVE:2021:4823 & Rechtbank Amsterdam, 11 november 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:6434 & Rechtbank Amsterdam, 04 november 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:6332
- 20 Zie bijv. ook: Rechtbank Rotterdam, 01 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:634 r.o. 7.3
- 21 Rechtbank Noord-Holland, 06 januari 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:41.
- 22 Rechtbank Overijssel, 23 december 2021, ECLI:NL:RBOVE:2021:4823
- 23 Rechtbank Noord-Holland, 24 december 2021, ECLI:NL:RBNHO:2021:11942
- 24 Rechtbank Amsterdam, 17 december 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:7378
- 25 Rechtbank Den Haag, 04 november 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:11984
- 26 Rechtbank Amsterdam, 20 augustus 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:4349
- 27 Rechtbank Den Haag, 28 oktober 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:11794
- 28 Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 34 257, nr. 3 Memorie van Toelichting, pagina 15.
- 29 Rechtbank Gelderland, 04 mei 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:2436
- 30 Vergelijkbaar wordt geoordeeld door de Rechtbank Gelderland op 6 april 2021 ECLI:NL:RBGEL:2021:1987.
- 31 Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 28 september 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:2934
- 32 Rechtbank Amsterdam, 03 februari 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:362 r.o. 10.3.
- 33 Zie bijv. Rechtbank Noord-Holland 7 februari 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:853 & Rechtbank Rotterdam 30 november 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:11776 r.o. 8.4. en wat ouder Rechtbank Rotterdam 23 december 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:10334 & Rechtbank Midden-Nederland 22 augustus 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3892.
- 34 Zie bijv. Rechtbank Midden-Nederland 08 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:427 & Rechtbank Noord-Holland 06 juli 2021, ECLI:NL:RBNHO:2021:5549 & Rechtbank Den Haag, 04 juni 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:5626
- 35 Rechtbank Rotterdam 24 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1352
- 36 Rechtbank Midden-Nederland 08 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:427, r.o. 9.3
- 37 Rechtbank Noord-Holland 7 februari 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:853 r.o. 7.1. e.v.
- 38 Rechtbank Rotterdam 23 december 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:10334
- 39 C. van der Roest en J.G. Keizer, "De Wet Affectieschade in de praktijk: duidelijke afbakening of onsmakelijke discussies?" Tijdschrift voor Vergoeding Personenschade, 2020, nummer 2, p. 49.
- 40 MvT, Kamerstukken II 2014/15, 34 257, nr. 3, p. 18.
- 41 Hoge Raad 28 mei 2019 ECLI:NL:HR:2019:793, rechtsoverweging 2.4.7., Conclusie AG Hartevelde 11 januari 2022, ECLI:NL:PHR:2022:16 en zie recent nog bijv. Gerechtshof Amsterdam 4 februari 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:317 & Gerechtshof Den Haag 23 juli 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:1399
- 42 Zie: A.M. Overheul, 'Vergoeding van shockschade sinds de invoering van de Wet affectieschade', TVP 2021/1 & C. van der Roest & J.G. Keijzer, 'De wet affectieschade in de praktijk', TVP 2020/2 & S.D. Lindenberg, 'Affectieschade' en 'shockschade', onderscheid, samenloop, vooruitblik, TVP 2018/4.
- 43 HR 22 februari 2002 ECLI:NL:HR:2002:AD5356, NJ 2002/240, m.nt. J.B.M. Vranken (Taxibus) &
- 44 Conclusie AG's Spronken en Lindenberg, Parket bij de Hoge Raad 22 februari 2022, ECLI:NL:PHR:2022:166. Zie ook het artikel van mr. P.J. Klein Gunnewiek en mr. N.J.I.A. Nuijten in dit bulletin.
- 45 Idem, r.o. 4.4.29, met verwijzing naar: Bijv. hof 's-Hertogenbosch 26 augustus 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:2964, JA 2014/120 & Rechtbank Amsterdam 19 juli 2000, ECLI:NL:RBAMS:2000:AA6551; Rechtbank Middelburg 25 juni 2003, ECLI:NL:RB-MID:2003:AH9234 & Rechtbank Haarlem 23 juli 2007, ECLI:NL:RBHAA:2003:AE6438; Hof 's-Hertogenbosch 7 juli 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:2026.
- 46 Conclusie AG's Spronken en Lindenberg, Parket bij de Hoge Raad 22 februari 2022, ECLI:NL:PHR:2022:166, r.o. 4.9.3.
- 47 Rechtbank Zeeland-West-Brabant 27 januari 2021, ECLI:NL:RBZWB:2021:280, r.o. 7.4.1.
- 48 A.M. Overheul, 'Vergoeding van shockschade sinds de invoering van de Wet affectieschade', TVP 2021/1
- 49 Rechtbank Noord-Nederland 8 juli 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:2387.
- 50 Rechtbank Amsterdam, 22 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1982
- 51 Rechtbank Midden-Nederland 2 maart 2022 ECLI:NL:RBMNE:2022:805.